

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

ULA KLOBUČAR

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

Zaključna projektna naloga

USPEŠNOST POSLOVANJA IZBRANEGA
PODJETJA V AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

Ula Klobučar

Koper, 2019

Mentor: izr. prof. dr. Žiga Čepar

POVZETEK

V zaključni projektni nalogi smo predstavili osnovne pojme s področja poslovanja podjetja, dejavnost izbranega podjetja ter analizirali in primerjali njegovo poslovanje na podlagi računovodskih izkazov med letoma 2016 in 2017. Izbrano podjetje je v letu 2017 bistveno povečalo svoje prihodke od prodaje. Prav tako se je povečala tudi nabavna vrednost prodanega blaga kot ključni poslovni odhodek. Povečanega odhodka od prodaje družba ne bi mogla realizirati brez povečanja števila zaposlenih, kar je razvidno v stroških dela, ki so bili višji v letu 2017. Tudi rezultat večjega obsega poslovanja je bistveno višji čisti poslovni izid v letu 2017. Vsi računovodski kazalniki kažejo na to, da je izbrano podjetje izboljšalo poslovanje v letu 2017. Visoke razlike dajo sklepati, da se bo pozitiven trend poslovanja nadaljeval in bo podjetje v prihodnosti pokrilo izgube.

Ključne besede: poslovanje, računovodski izkazi, prihodki, odhodki, zaposleni, poslovni izid, računovodski kazalniki.

SUMMARY

In the final project work we presented the basic concepts in the field of company operations, the activity of the selected company, analyzed and compared its operations on the basis of financial statements between 2016 and 2017. In 2017 the selected company significantly increased its sales revenue. The cost of goods sold also increased as a key operating expense. The company would not have been able to realize an increase in sales expenses without increasing the number of employees, which is reflected in higher labor costs in 2017. Also the result of a larger volume of businesses has got a significantly higher business result in 2017. All accounting indicators show, that the selected company improved its business in 2017. High differences let us conclude that the positive business trend will continue and that the company will cover losses in the future.

Keywords: business, financial statements, revenue, expenses, employees, business result, accounting indicators.

UDK: 658(043.2)

VSEBINA

1	Uvod	1
1.1	Opredelitev obravnavanega problema in teoretičnih izhodišč	1
1.2	Namen in cilji zaključne projektne naloge	2
1.3	Metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge	3
1.4	Predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema	3
2	Osnovni pojmi povezani s poslovanjem podjetja ter predstavitev izbranega podjetja	4
2.1	Podjetje in njegovo poslovanje	4
2.1.1	Vrste in oblike podjetij	5
2.1.2	Velikostni razredi podjetij	7
2.1.3	Razvoj podjetja ter razlogi za nastanek in prenehanje podjetja	8
2.2	Osnovni pojmi povezani z obravnavanimi računovodskimi izkazi	10
2.2.1	Bilanca stanja	10
2.2.2	Izkaz poslovnega izida.....	11
2.2.3	Izkaz denarnih tokov	11
2.2.4	Izkaz gibanja kapitala	12
2.3	Predstavitev panoge izbranega podjetja ter ožjih značilnosti podjetja	13
2.3.1	Zgodovina	13
2.3.2	Obseg ponudbe	13
2.3.3	Politika kakovosti in okoljska politika	14
2.3.4	Upravljanje s kadri	14
2.3.5	Obvladovanje tveganj	15
3	Analiza računovodskih izkazov	16
3.1	Bilanca stanja in pojasnila postavk v bilanci stanja	16
3.2	Izkaz poslovnega izida in pojasnila izkaza poslovnega izida	23
3.3	Računovodski kazalniki.....	29
4	Ugotovitve	30
5	Sklep.....	33
	Literatura in viri.....	34

PREGLEDNICE

Preglednica 1: Obseg in struktura sredstev v letu 2016 in 2017	16
Preglednica 2: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev v letu 2016 in 2017	17
Preglednica 3: Obseg in struktura dolgoročnih sredstev v letu 2016 in 2017	17
Preglednica 4: Obseg in struktura neopredmetenih sredstev in dolgoročne aktivne časovne razmejitve v letu 2016 in 2017	18
Preglednica 5: Obseg in struktura opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2016 in 2017	18
Preglednica 6: Obseg in struktura kratkoročnih sredstev v letu 2016 in 2017	18
Preglednica 7: Obseg in struktura zalog v letu 2016 in 2017	19
Preglednica 8: Obseg in struktura kratkoročnih poslovnih terjatev v letu 2016 in 2017	19
Preglednica 9: Obseg in struktura denarnih sredstev v letu 2016 in 2017	19
Preglednica 10: Obseg in struktura kratkotrajnih časovnih razmejitev v letu 2016 in 2017	20
Preglednica 11: Obseg in struktura kapitala v letu 2016 in 2017	20
Preglednica 12: Obseg in struktura rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve v letu 2016 in 2017	21
Preglednica 13: Obseg in struktura dolgoročnih obveznosti v letu 2016 in 2017	21
Preglednica 14: Obseg in struktura kratkoročnih obveznosti v letu 2016 in 2017	22
Preglednica 15: Obseg in struktura kratkoročnih finančnih obveznosti v letu 2016 in 2017 ...	22
Preglednica 16: Obseg in struktura kratkoročnih poslovnih finančnih obveznosti v letu 2016 in 2017	23
Preglednica 17: Obseg in struktura pasivne časovne razmejitve v letu 2016 in 2017	23
Preglednica 18: Obseg in struktura prihodkov v letu 2016 in 2017	24
Preglednica 19: Obseg in struktura odhodkov v letu 2016 in 2017	24
Preglednica 20: Obseg in struktura poslovnih prihodkov v letu 2016 in 2017	25
Preglednica 21: Obseg in struktura finančnih prihodkov v letu 2016 in 2017	25
Preglednica 22: Obseg in struktura drugih prihodkov v letu 2016 in 2017	25
Preglednica 23: Obseg in struktura poslovnih odhodkov v letu 2016 in 2017	26
Preglednica 24: Obseg in struktura stroškov blaga, materiala in storitev v letu 2016 in 2017 ..	26
Preglednica 25: Obseg in struktura stroškov dela v letu 2016 in 2017	26
Preglednica 26: Obseg in struktura odpisa vrednosti v letu 2016 in 2017	27
Preglednica 27: Obseg in struktura finančnih odhodkov v letu 2016 in 2017	27
Preglednica 28: Obseg in struktura finančnih odhodkov iz finančnih obveznosti v letu 2016 in 2017	27
Preglednica 29: Obseg in struktura finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti v letu 2016 in 2017	28
Preglednica 30: Obseg in struktura drugih poslovnih odhodkov v letu 2016 in 2017	28
Preglednica 31: Obseg in struktura celotnega poslovnega izida pred obdavčitvijo, davek iz dobička in čisti poslovni izid obračunskega obdobja v letu 2016 in 2017	28
Preglednica 32: Računovodski kazalniki v letu 2016 in 2017	29

1 UVOD

V nadaljevanju poglavja bomo opredelili obravnavani problem ter teoretična izhodišča, predstavili bomo namen in cilje zaključne projektne naloge, metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge ter predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema.

1.1 Opredelitev obravnavanega problema in teoretičnih izhodišč

Bojnec idr. (2007, 37) ugotavljajo: »Podjetje je temeljna enota v gospodarstvu, ki samostojno opravlja določene gospodarske naloge v družbeni delitvi dela in poskuša doseči čim boljši rezultat (dobiček ali vrednost podjetja).«

Bergant (2007, 73) pravi: »Uspešnost (effectiveness) je za razliko od učinkovitosti pojem, ki predstavlja merilo doseganja zastavljenih ciljev. Gre torej za mero, ki predstavlja stopnjo realizacije ciljev:

$$\text{Uspešnost} = \frac{\text{Rezultat}}{\text{Cilj}}$$

Uspešnost nam daje odgovor na vprašanje, ali delamo prave stvari.«

Bojnec idr. (2007, 220) ugotavljajo: »Z najpreprostejšo definicijo bi izkaz uspeha lahko opredelili kot računovodski izkaz, v katerem prikazujemo rezultate poslovanja v nekem časovnem obdobju, navadno v posameznem koledarskem letu. V njem prikazujemo različne vrste prihodkov in odhodkov, razlika med njimi pa je rezultat poslovanja v obravnavanem obdobju.«

Bergant (2013, 11) poudarja: »Danes se beseda analiza uporablja v številnih pomenih, zlasti kot:

- *proces*, to je kot dejavnost *analiziranja* (dinamični vidik) oziroma proučevanja, ki skupaj z nadziranjem pomeni *presojanje*,
- *analitsko poročilo* oziroma proučitev kot izloček procesa analiziranja (statistični vidik),
- *opravilo* oziroma naloga v okviru programa dela na delovnem mestu (organizacijski vidik),
- *področje nalog* (funkcija) v poslovnem sistemu (sistemski vidik), kar bomo videli v nadaljevanju.«

Živimo v času, ko se okolje, v katerem delujejo podjetja, zelo hitro in nepredvidljivo spreminja. Če želijo podjetja najti način, da bodo sledila tokom ter bodo konkurenčna in korak pred ostalimi podjetji, morajo biti dovolj pazljiva in prilagodljiva na spremembe, ki lahko doletijo podjetja. Menimo, da je ena izmed najpomembnejših točk ta, da podjetje pozna svoje prednosti ter slabosti. Slednjih za uspešno delovanje ne sme biti veliko. Analizo bi lahko poimenovali tudi kot spoznavanje podjetja, ki pokaže rezultate ekonomske uspešnosti podjetja. Ker želimo priti do zaključkov analize poslovanja podjetja, bomo vzeli dve časovni obdobji proučevanega podjetja, in sicer leto 2016 in leto 2017.

Bergant (2013, 19) zopet ugotavlja: »Bistvene značilnosti (določujoče lastnosti) analiziranja poslovanja so torej:

- spoznavni proces,
- razčlenjevanje celote na dele in uvrščanje delov v medsebojne zveze,
- spoznavanje soodvisnosti in razmerij med dejavniki, povezav med vzroki in posledicami sprememb (*root-cause analysis*),
- ocenjevanje in miselno oblikovanje rešitev oziroma priporočil za odločanje,
- namen analize: izboljšanje uspešnosti oziroma zmanjšanje tveganja pri poslovanju.«

Podjetje bomo obravnavali v obdobju dveh let, in sicer v letu 2016 in 2017. Potrudili se bomo, da bomo pridobili čim več ustreznih informacij, ki nam bodo pomagale na podlagi njihove analize doseči cilje zaključne projektne naloge, ter podati predloge, ki bi prispevali k temu, da bi podjetje v prihodnje poslovalo uspešneje.

1.2 Namen in cilji zaključne projektne naloge

Namen zaključne projektne naloge oziroma analize poslovanja podjetja bo raziskovanje finančne stabilnosti / nestabilnosti.

Cilji zaključne projektne naloge so:

- predstaviti relevantno teorijo povezano s poslovanjem podjetja, vrste, oblike, velikostne razrede podjetja ter razloge za nastanek podjetja, razvoj ter prenehanje podjetja;
- predstaviti osnovne pojme računovodskih izkazov, ki jih v nadaljevanju obravnavamo na izbranem podjetju;
- predstaviti dejavnosti izbranega podjetja;
- na podlagi letnih poročil in drugih dokumentov prikazati ter analizirati poslovanje podjetja ter oceniti uspešnost poslovanja podjetja v letih 2016 in 2017;
- nakazati vzroke za ugotovljeno uspešnost poslovanja ter predlagati priporočila.

1.3 Metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge

Zaključna projektna naloga bo imela dva dela. Prvi bo teoretični in drugi empirični del. V teoretičnem delu bomo na podlagi pregleda literature predstavili osnove ekonomike poslovanja podjetja ter osnovne relevantne računovodske pojme. Uporabili bomo metodo deskripcije, s katero bomo lahko opisovali značilnosti ter procese, ki se odvijajo v podjetju.

V empiričnem delu bomo najprej predstavili panogo, v kateri to podjetje deluje ter izbrano podjetje, ki ga bomo v nadaljevanju podrobneje obravnavali. Na osnovi računovodskih izkazov, ki jih bomo pridobili v letnem poročilu, ter drugih dokumentov bomo analizirali poslovanje podjetja v obeh obravnavanih letih ter poslovanje med leti tudi primerjali.

Pri analizi si bomo pomagali z računovodskimi kazalniki, pojasnili postavke v bilanci stanja ter pojasnili izkaz poslovnega izida družbe. Vse statistične podatke, ki jih bomo pridobili, bomo uredili s pomočjo programa Microsoft Excel. S pomočjo sinteze bomo na koncu povzeli ključne ugotovitve.

1.4 Predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema

Pučko (2006, 16) ugotavlja: »V poslovanju podjetja (združbe) prihaja do številnih pojavov, ki so med seboj bolj ali manj povezani. Ravno ta medsebojna povezanost pojavov je predpostavka, ki mora biti dana za analizo poslovanja. Če bi šlo v poslovanju za neodvisne pojave, analiza ne bi imela smisla.« V nalogi bomo izhajali iz predpostavke, da so računovodska poročila in ostali dokumenti iz katerih bomo pridobili potrebne podatke, zanesljivi ter verodostojni. Na tem bomo temeljili in gradili svojo raziskavo.

Podatki obravnavani v empiričnem delu zaključne projektne naloge se omejujejo na poslovanje izbranega podjetja s sedežem v Novem mestu ter na različna časovna obdobja in sicer bomo primerjali leto 2016 z letom 2017, saj bomo na podlagi primerjave dveh različnih let lahko prišli do dodatnih ugotovitev.

2 OSNOVNI POJMI POVEZANI S POSLOVANJEM PODJETJA TER PREDSTAVITEV IZBRANEGA PODJETJA

V nadaljevanju tega poglavja bomo predstavili podjetje in njegovo poslovanje, osnovne pojme, ki so povezani z obravnavanimi računovodskimi izkazi, ter predstavili panoge izbranega podjetja ter ožje značilnosti podjetja.

2.1 Podjetje in njegovo poslovanje

V tem poglavju bomo predstavili osnovne teoretične pojme, ki se navezujejo na podjetje in njegovo poslovanje. Podrobneje bomo predstavili vrste in oblike podjetij, velikostne razrede podjetij, razvoj podjetja ter razloge za nastanek in prenehanje podjetja.

Bergant (2001, 146) pravi: »Pri analiziranju poslovanja ne presojava pravilnosti poslovnih procesov in stanj, temveč njihovo ugodnost. Z namenom, da bi spoznali razmerja med pojavi in ugotovili, kaj povzroča njihovo izboljšanje ali poslabšanje, raziskujemo poslovne procese in stanja. Tako lahko v prihodnje lažje izboljšamo poslovne procese in stanja.«

Zakon o gospodarskih družbah – ZGD-1 (Uradni list RS, št. 42/06 z dne 19. 4. 2006), Popravek Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1 (Uradni list RS, št. 60/06 z dne 9. 6. 2006), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju – ZSDU-B (Uradni list RS, št. 26/07 z dne 23. 3. 2007), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-B (Uradni list RS, št. 33/07 z dne 13. 4. 2007), Zakon o trgu finančnih instrumentov – ZTFI (Uradni list RS, št. 67/07 z dne 27. 7. 2007), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1A (Uradni list RS, št. 10/08 z dne 30. 1. 2008), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1B (Uradni list RS, št. 68/08 z dne 8. 7. 2008), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1C (Uradni list RS, št. 42/09 z dne 5. 6. 2009), Zakon o gospodarskih družbah – uradno prečiščeno besedilo – ZGD-1-UPB3 (Uradni list RS, št. 65/09 z dne 14. 8. 2009), Zakon o dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1D (Uradni list RS, št. 33/11 z dne 3. 5. 2011), Zakon o dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1E (Uradni list RS, št. 91/11 z dne 14. 11. 2011), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1F (Uradni list RS, št. 32/12 z dne 4. 5. 2012), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1G (Uradni list RS, št. 57/12 z dne 27. 7. 2012), Odločbo o razveljavitvi prvega do četrtega odstavka 10.a člena in četrtega odstavka 10.b člena ter o delni razveljavitvi sedmega odstavka 10.a člena Zakona o gospodarskih družbah, in o ugotovitvi, da peti in šesti odstavek 10.a člena, del sedmega odstavka 10.a člena ter prvi do tretji odstavek 10.b člena in dvanajsta alineja 50. člena Zakona o gospodarskih družbah v delu, ki se nanaša na prvi in drugi odstavek 10.b člena Zakona o gospodarskih družbah, niso v neskladju z Ustavo (Uradni list RS, št. 44/13 z dne 24. 5. 2013), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1H (Uradni list RS, št. 82/13 z dne 8. 10. 2013), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1I (Uradni list RS, št. 55/15 z dne 24. 7. 2015), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1J (Uradni list RS, št. 15/17 z dne 31. 3. 2017) v 1. odstavku 3. člena določa: »Po tem zakonu je gospodarska družba pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnosti kot svojo izključno dejavnost.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 2. odstavku 3. člena določa: »Pridobitna dejavnost po tem zakonu je vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička.«

2.1.1 Vrste in oblike podjetij

Bojnec, idr. (2007, 39-40) glede na način povezanosti organizacijskih enot ločijo tri osnovne tipe podjetij. Podjetja, ki so brez hierarhije, z enostavno hierarhijo in z večstopenjsko hierarhijo.

Bojnec, idr.(2007, 40) podjetja ločijo tudi po številu udeležencev v podjetju in sicer na samostojnega podjetnika, ki je last ene osebe, sledi mu družabništvo, ki je last dveh ali več oseb in na koncu delničarstvo, ki pa je v lasti več ljudi – delničarjev.

Bojnec idr. (2007, 43-44) podjetja delijo tudi glede lastništva, ki pa so lahko državna, zasebna, združna in mešana. Lahko so tudi s pretežno domačim ali tujim kapitalom ali mešana podjetja.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 3. odstavku 3. člena določa:

»*Gospodarske družbe* (v nadaljnjem besedilu: družba) iz prvega odstavka tega člena se organizirajo v eni izmed oblik:

- kot osebne družbe: družba z neomejeno odgovornostjo (d.n.o.) in komanditna družba (k.d.) ali

- kot kapitalske družbe: družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.), delniška družba (d.d.), komanditna delniška družba (k.d.d.) in evropska delniška družba (e.d.d.)«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 6. odstavku 3. člena določa: »*Podjetnik* po tem zakonu je fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja.«

Podjetnik podjetje lahko registrira preko točke VEM, vendar je to le ena od možnosti registracije. Ko je pri AJPES vpisan v Poslovni register Slovenije (PRS), lahko začne z opravljanjem svoje dejavnosti.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 76. člena določa: »*Družba z neomejeno odgovornostjo* je družba dveh ali več oseb, ki za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 2. odstavku 76. člena zakon določa: »Družba se ustanovi s pogodbo med družbeniki.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 80. člena zakon določa: »Če ni drugače dogovorjeno, morajo družbeniki vplačati enake vložke.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 135. člena določa: »*Komanditna družba* je družba dveh ali več oseb, v kateri je najmanj en družbenik odgovoren za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (komplementar), medtem ko najmanj en družbenik ni odgovoren za obveznosti družbe (komanditist).«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 136. člena določa: »Prijava za vpis družbe v register mora poleg podatkov, ki se zahtevajo za družbo z neomejeno odgovornostjo, vsebovati tudi podatke o komanditistih in višini njihovih vložkov.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 168. člena določa: »*Delniška družba* je družba, ki ima osnovni kapital (osnovno glavnico) razdeljen na delnice.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 169. členu določa: »Delniško družbo lahko ustanovi ena ali več fizičnih ali pravnih oseb, ki sprejmejo statut.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 171. členu določa: »Najnižji znesek osnovnega kapitala je 25.000 evrov.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 471. člena določa: »*Družba z omejeno odgovornostjo* je družba, katere osnovni kapital sestavljajo osnovni vložki družbenikov. Vrednost vložkov je lahko različna.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 473. člena določa: »Družbo lahko ustanovi ena ali več fizičnih ali pravnih oseb, ki postanejo z ustanovitvijo družbe družbeniki.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 475. člena določa: »Osnovni kapital (osnovna glavnica) mora znašati vsaj 7.500 evrov, vsak osnovni vložek pa najmanj 50 evrov.«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 464. člena določa: »*Komanditna delniška družba* je družba, pri kateri je najmanj en družbenik odgovoren za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (komplementar), komanditni delničarji, ki imajo delež v osnovnem kapitalu, pa za obveznosti družbe do upnikov niso odgovorni.«

2.1.2 Velikostni razredi podjetij

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 55. člena določa, da se družbe pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe. Zakon loči družbe po treh kriterijih. Prvi je povprečno število delavcev v določenem poslovnem letu, drugi so čisti prihodki od prodaje, tretji kriterij pa je vrednost aktive. Pri razvrščanju družbe mora družba izpolnjevati najmanj dva od navedenih treh kriterijev.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 2. odstavku 55. člena določa, da v mikro družbi ne sme presegati povprečno število zaposlenih 10, čisti prihodki od prodaje ne smejo presegati 700.000 evrov in vrednost aktive ne sme presegati 350.000 evrov.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 3. odstavku 55. člena določa, da v majhni družbi ne sme presegati povprečno število zaposlenih 50, čisti prihodki od prodaje ne smejo presegati 8.000.000 evrov in vrednost aktive ne sme presegati 4.000.000 evrov.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 4. odstavku 55. člena določa, da v srednji družbi ne sme presegati povprečno število zaposlenih 250, čisti prihodki od prodaje ne smejo presegati 40.000.000 evrov in vrednost aktive ne sme presegati 20.000.000 evrov.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 5. odstavku 55. člena določa, da je velika družba tista, ki ni mikro, ne majhna in tudi ni srednja družba.

2.1.3 Razvoj podjetja ter razlogi za nastanek in prenehanje podjetja

Kadar beseda nanese na razvoj podjetja, pomeni, da je podjetje v obdobju, ko se ukvarja z dejavnostjo, v kateri je podjetje sposobno preživeti in rasti. To omogoča, da podjetje posluje z dobičkom in le-tega podjetje vlaga v razvoj. Potrebno je dobro načrtovati, izbrati in realizirati naložbe, saj so te ene ključnih procesov v podjetju.

Biloslavo (2006, 171-172) opredeljuje razvojno politiko kot snovanje novih temeljnih zmožnosti in sposobnosti uresničevanja prek novih proizvodov za ciljno skupino udeležencev, kar je ključno za konkurenčnost podjetja v prihodnje. Določitev razvojne politike je po njegovem postopen proces, zato je smiselno zastaviti razvojne cilje in preveriti, ali določena razvojna strategija omogoča doseganje cilja ob predvidenih spremembah na trgu. Drugače je treba spremeniti strategijo, ki je primerna za doseganje zastavljenih ciljev.

V današnjem času se ljudje odločijo za podjetniško pot na podlagi različnih razlogov.

Čagran (2010, 11) pravi, da ljudje ustanovijo podjetje, ker: »želijo delati sami zase, želijo več zaslužiti, niso odvisni od drugih, ne morejo najti drugega dela, so postali presežni delavci (izgubijo službo), želijo doseči nekaj zase (samopotrditev), želijo napredovati ipd.«

Čagran (2010, 12) opisuje postopek za samostojnega podjetnika in gospodarske družbe od ideje do začetka poslovanja. Na začetku morata tako samostojni podjetnik kot gospodarska družba imeti poslovno idejo, določiti morata dejavnost, sedež in firmo. Gospodarska družba pa mora izbrati še vrsto gospodarske družbe. Samostojni podjetnik mora na davčnem uradu pridobiti prigrasitev, ki vsebuje prigrasitveni list z navedbo firme, skrajšane firme, sedež, ime in priimek podjetnika, dejavnost, overjen mora biti podpis podjetnika ter prijava za vpis v sodni register. Prigrasitev lahko opravi preko obrazcev ali preko spletnega portala. Pri gospodarskih družbah sledi sestava ter overitev družbene pogodbe, ki jo sklenejo in podpišejo vsi družbeniki, vsebujejo podatke o firmi, sedežu, dejavnosti, družbenikih in njihovih medsebojnih razmerjih. Družba se nato vpiše v sodni ali poslovni register, statistični in davčni register, da pridobi davčno številko ter status zavezanca za DDV. Nato samostojni podjetnik in gospodarska družba odpreta transakcijski račun pri banki, sledi pridobitev odločbe o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti. Na koncu objavijo prosta delovna mesta, sledi zaposlitev delavcev in tako se začne poslovanje.

Za pridobitev statusa samostojnega podjetnika ali ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo je najbolj enostaven postopek preko vstopne točke VEM (vse na enem mestu).

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 2. odstavku 75. člena določa: »*Podjetnik* mora vsaj 15 dni pred prenehanjem opravljanja dejavnosti na spletnih straneh AJPES objaviti, da bo prenehal opravljati dejavnost, in ob tem navesti tudi dan prenehanja opravljanja dejavnosti. Poleg objave na spletnih straneh AJPES lahko podjetnik tudi na druge načine obvesti o prenehanju dejavnosti (s pisnim upnikom, v sredstvih javnega obveščanja, poslovnih prostorih).«

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 105. členu določa: »*Družba z neomejeno odgovornostjo* preneha: s potekom časa, za katerega je bila ustanovljena, s sklepom družbenikov, s stečajem, s smrtjo ali prenehanjem družbenika, če družbena pogodba ne določa drugače, z odpovedjo, na podlagi sodne odločbe, če se število družbenikov zmanjša pod dva, razen v primeru iz 115. člena tega zakona, v drugih primerih v skladu z zakonom.«

O prenehanju *komanditne družbe* veljajo odločbe, ki se nanašajo na družbo z neomejeno odgovornostjo.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 402. člena za *delniško družbo* določa: »Družba preneha: s pretekom časa, za katerega je bila ustanovljena, s sklepom skupščine, ki mora biti sprejet z najmanj tričetrtinsko večino zastopanega osnovnega kapitala, statut lahko določi višjo večino in druge zahteve, če poslovodstvo ne deluje več kot šest mesecev, če sodišče ugotovi ničnost kapitalske družbe, s stečajem, na podlagi sodne odločbe, z združitvijo v kakšno drugo družbo, če se zmanjša osnovni kapital družbe pod minimum iz 171. člena tega zakona, razen v primeru iz 378. člena tega zakona, ali če nima delničarjev ali če ima družba samo lastne delnice.«

O prenehanju *komanditno delniške družbe* veljajo odločbe, ki se nanašajo na delniško družbo. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Uradni list RS, št. 15/17, 2017) v 1. odstavku 521. člena za *družbo z omejeno odgovornostjo* določa: »Družba preneha: če preteče čas, za katerega je bila ustanovljena, če tako sklenejo družbeniki z vsaj tričetrtinsko večino glasov vseh družbenikov; družbena pogodba lahko določi višjo večino, če sodišče ugotovi ničnost kapitalske družbe, s stečajem, s sodno odločbo v skladu z drugim odstavkom tega člena, če nima družbenikov ali če ima družba samo lastne deleže, če poslovodstvo ne deluje več kot šest mesecev, z združitvijo v kakšno drugo družbo, ali če se osnovni kapital zniža pod zakonsko določen znesek.«

2.2 Osnovni pojmi povezani z obravnavanimi računovodskimi izkazi

V nadaljevanju bomo predstavili osnovne pojme, ki so povezani z računovodskim izkazi, nekatere od teh bomo v tretji točki na podlagi letnih poročil tudi prikazali oziroma analizirali poslovanje podjetja. To so bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala.

2.2.1 Bilanca stanja

Zaman Groff, Hočevar in Igljučar (2007, 254) ugotavljajo: »Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje višino in strukturo sredstev in obveznosti do virov sredstev podjetja na določen dan. Lahko tudi rečemo, da bilanca stanja prikazuje premoženje, s katerim podjetje razpolaga (sredstva) na določen dan in vire financiranje, s katerimi podjetje financira to premoženje (obveznosti do virov sredstev).«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 20 in v točki 4 določajo: »Bilanca stanja je pri velikih in srednjih organizacijah razčlenjena v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah ter dopolnjena z nekaterimi dodatnimi postavkami in delno z določnejšimi, uveljavljenimi krajšimi strokovnimi izrazi, uporabljenimi v kontnem načrtu.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 20 in v točki 6 določajo: »Bilanca stanja prikazuje zneske v dveh stolpcih: v prvem uresničene podatke na bilančni presečni dan in v drugem uresničene na zadnji dan prejšnjega obračunskega obdobja. Informacije za prejšnje obračunsko obdobje se ne preračunavajo.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 20 in v točki 23 določajo: »Letna bilanca stanja se sestavi po uskladitvi postavk v računovodskih razvidih z ugotovitvami pri popisu sredstev in obveznosti do njihovih virov ob predpostavki, da gre za delujočo organizacijo.«

2.2.2 Izkaz poslovnega izida

Mramor (1993, 158) pravi, da poslovni izid v splošnem predstavljajo razliko med prihodki in odhodki v obračunskem obdobju. V bilanci stanja postavke prikazujejo stanje vrednosti na določen dan, v izkazu poslovnega izida pa postavke prikazujejo tok vrednosti v določenem obračunskem obdobju.

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 21 in v točki 1 določajo: »Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 21 in v točki 3 določajo: »Izkaz (celotnega) vseobsegajočega donosa je računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane sestavine izkaza poslovnega izida za obdobja, za katera se sestavlja, ter drugega vseobsegajočega donosa.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 21 in v točki 11 določajo: »Izkaz poslovnega izida prikazuje zneske v dveh stolpcih: v prvem uresničene podatke v obravnavanem obračunskem obdobju in v drugem uresničene v enakem prejšnjem obračunskem obdobju. V izkazu poslovnega izida za medletno obdobje pa se zneski v stolpcu za obravnavano medletno obdobje v naslednjem stolpcu dopolnijo z zneski za obravnavano poslovno leto do danega datuma ter spet v nadaljnjem stolpcu še s podatki za primerljiva medletna obdobja prejšnjega poslovnega leta.«

2.2.3 Izkaz denarnih tokov

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 22 in v točki 1 določajo: »Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 22 in v točki 2 določajo:

»Izkaz denarnih tokov se lahko sestavi po neposredni metodi (v tem standardu različici I) ali po posredni metodi (v tem standardu različici II).«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 22 in v točki 5 določajo:

»Ta standard daje prednost neposredni metodi sestavljanja izkaza denarnih tokov (različici I), organizacija pa izbere tisto, ki bolj ustreza njenim možnostim zagotavljanja podatkov.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 22 in v točki 23 določajo: »Izkaz denarnih tokov vsebuje pomembne informacije za odločanje pri poslovanju, financiranju in investiranju. Na podlagi teh informacij je mogoče ugotoviti razloge za povečanje ali zmanjšanje denarnih sredstev v obračunskem obdobju. Denarna sredstva se lahko povečajo na podlagi poslovanja, novega financiranja (v ožjem pomenu) ali dezinvestiranja (v ožjem pomenu), zmanjšajo pa zaradi poslovanja, investiranja (v ožjem pomenu) ali definciranja (v ožjem pomenu).«

2.2.4 Izkaz gibanja kapitala

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 23 in v točki 1 določajo:

»Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 23 in v točki 2 določajo:

»Izkaz gibanja kapitala je sestavljen tako, da prikazuje spremembe vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 23 in v točki 3 določajo:

»Izkaz gibanja kapitala ima obliko sestavljene razpredelnice sprememb vseh sestavin kapitala.«

Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019 (SRS, 2018) v standardu 23 in v točki 7 določajo:

»V izkazu gibanja kapitala se zaradi primerjave prikazujejo uresničeni podatki v obravnavanem obračunskem obdobju in uresničeni podatki v enakem prejšnjem obračunskem obdobju. Primerjalni podatki izkaza gibanja kapitala prejšnjega obračunskega obdobja se lahko prenesejo tudi med pojasnila.«

2.3 Predstavitev panoge izbranega podjetja ter ožjih značilnosti podjetja

V nadaljevanju tega poglavja bomo predstavili podjetje in njegovo zgodovino, politiko kakovosti, okoljsko politiko, upravljanje s kadri in kako podjetje obvladuje tveganje.

2.3.1 Zgodovina

V letnem poročilu izbranega podjetja (AJ PES, 2017 in 2018) so predstavljeni mejniki v zgodovini družbe. Leta 1954 se je v Novem mestu začela razvijati avtomobilska industrija. Družba je leta 1989 prevzela servisno delavnico, ki jo je pred prevzetjem upravljalo podjetje Industrija motornih vozil. Nov prodajni center so odprli leta 1996 ter istega leta tudi pridobili status koncesionarja Renault s centrom za gospodarska vozila. Štiri leta pozneje je podjetje pridobilo certifikat ISO 14001. Leta 2001 so ustanovili družbo z omejeno odgovornostjo in odprli tudi poslovalnico v Brežicah. Leta 2004 so odprli nove prostore, ki so bili namenjeni prodaji blagovne znamke Nissan, leto kasneje pa so odprli nove prodajne prostore, ki so bili namenjeni blagovni znamki Dacia. Leta 2011 je družba pridobila status pooblaščenega prodajalca vozil blagovne znamke Renault. Leto kasneje pa so odprli pooblaščen servis za blagovno znamko Toyota. Podjetje je 100% v lasti nadrejene družbe.

2.3.2 Obseg ponudbe

V letnem poročilu izbranega podjetja (AJ PES, 2017 in 2018) je opisana tudi ponudba podjetja, ki zajema prodajo novih vozil znamke Renault, Nissan, Dacia in Toyota, prav tako pa tudi predelavo teh znamk vozil, prodajo rabljenih vozil in nadomestnih delov, avtovleko, cenilno mesto za poškodovana vozila, mehanično, vulkanizersko, kleparsko-ličarsko delavnico, zavarovanje, registracijo ter prepis vozila in financiranje nakupa vozil.

2.3.3 Politika kakovosti in okoljska politika

V letnem poročilu izbranega podjetja (AJ PES, 2017 in 2018) sta predstavljeni politika kakovosti in okoljska politika. Cilj izbranega podjetja je izboljševanje procesov s področja kakovosti. Usklajujejo jih na podlagi zahtev ter pričakovanj odjemalcev oziroma kupcev. Dobro načrtovanje kakovosti lahko privede do njene izboljšave, zviša se lahko tudi sposobnost konkuriranja, poslovanje ima rezultate, ki so vidno izboljšani. Vse to zagotavlja učinkovitost nekaterih parametrov. Zaposlenim v podjetju omogočajo dodatna izobraževanja, saj se v podjetju zavedajo, da je znanje rezultat skupnega napredka za boljšo učinkovitost ter uspešnost. Velik poudarek namenjajo strankam, saj želijo, da so z njihovimi storitvami zadovoljne. Podjetje svoje zaposlene seznanja s politiko kakovosti ter jih obvešča o dejavnosti ter njenih rezultatih. Podjetje je okolju prijazna družba, saj vodi sistem, s katerim je ravnanje z okoljem v skladu z zahtevami, ki jih določa standard SIST EN ISO 140001. Sistem zagotavlja, da so izpolnjene zahteve, ki veljajo za okoljsko zakonodajo. Med drugim zagotavlja tudi, da mora biti ravnovesje med ekonomskimi, družbenimi in okoljskimi zahtevami. Kadar podjetje načrtuje nove programe in izvaja nove investicije, takrat upošteva načelo, da zmanjšuje okoljske vidike in negativne posledice na okolje. Podjetje dobavitelje in kupce spodbuja k uvajanju takšnih načel. Z okoljsko politiko so seznanjeni vsi, ki na kakršen koli način sodelujejo s podjetjem – fizične in pravne osebe.

2.3.4 Upravljanje s kadri

V letnem poročilu izbranega podjetja (AJ PES, 2017 in 2018) je opisano tudi upravljanje s kadri. V podjetju so imeli na dan 31. 12. 2016 zaposlenih 59 sodelavcev. Leto kasneje je bilo zaposlenih 64 sodelavcev. Se pravi, da je bilo leta 2017 zaposlenih 5 sodelavcev več kot leto poprej. V podjetju vejo, da zaposleni niso le številka, ampak se zavedajo njihovih vlog pri uspešnosti in poslovanju. Zaposleni so temu primerno tudi nagrajeni oziroma stimulirani za dobre rezultate s strani nadrejenih. V vsakem novem delovnem dnevu se pokaže, da je kadrovski potencial tisti ključni element, s katerim je ustvarjena dodana vrednost v podjetju. Poleg dobrega vodenja in strokovne sposobnosti je za uspeh podjetja zelo pomembna komunikacija znotraj podjetja med zaposlenimi in s strankami.

2.3.5 Obvladovanje tveganj

V letnem poročilu izbranega podjetja (AJ PES, 2017 in 2018) je predstavljeno področje obvladovanje tveganj. Prva so s področja *poslovnih* tveganj kjer večji poudarek daje podjetje tveganjem, ki se pojavljajo na prodajnem trgu; zaznan je trend neugodnih cen na trgu. Da bi se izognili takšnim neugodnim situacijam oziroma nihanjem, ima podjetje pripravljene alternativne načrte, s katerimi se lažje in hitreje prilagodi drugačnim razmeram. Sledi *kreditno* tveganje kjer gre po navadi za plačilo z odlogom, ki se nanaša na poslovne partnerje, s katerimi poslujejo že dolgo. V takšnih primerih podjetje obvladuje tveganje tako, da postavi limit, pridrži homologacijski dokument o vozilih ter ima popoln nadzor nad terjatvami, ki so zapadle. Kot zadnje je tveganje *plačilne sposobnosti* kjer podjetje skrbno načrtuje denarne tokove ter jih dobro usklajuje z obveznostmi do dobaviteljev. V podjetju uporabljajo za uravnavanje plačilne sposobnosti kratkoročne finančne vire.

3 ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

V analizi računovodskih izkazov bomo na konkretnem primeru podrobneje predstavili bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in računovodske kazalnike.

3.1 Bilanca stanja in pojasnila postavk v bilanci stanja

Bilanca stanja

V tabeli so predstavljena sredstva, ki so v bilanci stanja na levi strani. Drugi izraz za sredstva je aktiva. Primerjali smo leto 2016 in leto 2017. Sredstva zajemajo dolgoročna sredstva, kratkoročna sredstva ter kratkoročne časovne razmejitve.

Preglednica 1: Obseg in struktura sredstev v letu 2016 in 2017

SREDSTVA	31.12.2017	%	31.12.2016	%	razlika	index 17/16
Dolgoročna sredstva	1.038.653	10,79	1.037.268	10,69	1.385	100
Kratkoročna sredstva	8.474.093	88,07	8.605.644	88,68	-131.551	98
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	109.612	1,14	60.932	0,63	48.680	180
Skupaj sredstva	9.622.358	100	9.703.844	100	-81.486	99

Vir: AJ PES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Dolgoročna sredstva so bila v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 za 1.385 evrov višja. Kratkoročna sredstva predstavljajo največji delež med sredstvi. V letu 2017 so bila v primerjavi z letom 2016 za 131.551 evrov oziroma za 2% nižja. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve so bile v letu 2017 za 48.680 evrov višje kot v letu 2016, oziroma za 80%.

V preglednici so predstavljene obveznosti do virov sredstev in so prikazane v bilanci stanja na desni strani. Drugi izraz za obveznosti do virov sredstev je pasiva. Primerjali smo leto 2016 in leto 2017. Obveznosti do virov sredstev zajemajo kapital, rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve, dolgoročne obveznosti, kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve.

Preglednica 2: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev v letu 2016 in 2017

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	31.12.201 7	%	31.12.2016	%	razlika	index 17/16
Kapital	1.423.234	14,79	1.176.609	12,13	246.625	121
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	46.156	0,48	43.488	0,45	2.668	106
Dolgoročne obveznosti	1.240.452	12,89	1.591.629	16,40	-351.177	78
Kratkoročne obveznosti	6.727.547	69,92	6.740.167	69,46	-12.620	100
Pasivne časovne razmejitve	184.969	1,92	151.951	1,57	33.018	122
Skupaj obveznosti do virov sredstev	9.622.358	100,00	9.703.844	100,00	-81.486	99

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kapital je bil v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 246.625 evrov oziroma za 21%. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve so bile v letu 2017 višje za 2.668 evrov kot v letu 2016 oziroma za 6%. Dolgoročne obveznosti so bile v letu 2017 nižje za 351.177 evrov oziroma za 22% kot v letu 2016. Kratkoročne obveznosti predstavljajo največji delež v obveznostih do virov sredstev. V letu 2017 so bile nižje, kot so bile v letu 2016 za 12.620 evrov. Pasivne časovne razmejitve so bile v letu leta 2017 višje, kot so bile v letu 2016 za 33.018 evrov oziroma za 22 %.

Pojasnila postavk v bilanci stanja

Sredstva se delijo na tri vrste. Prva so dolgoročna sredstva v katera spadajo neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve ter opredmetena osnovna sredstva. V drugo spadajo kratkoročna sredstva, v katera so zajete zaloge, kratkoročne poslovne terjatve in denarna sredstva. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve so tretja vrsta.

*Dolgoročna sredstva***Preglednica 3: Obseg in struktura dolgoročnih sredstev v letu 2016 in 2017**

DOLGOROČNA SREDSTVA	2017	2016	Razlika	index 17/16
Dolgoročna sredstva	1.038.653	1.037.268	1.385	100

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Dolgoročna sredstva so bila v letu 2017 višja kot v letu 2016 za 1.385 evrov.

Preglednica 4: Obseg in struktura neopredmetenih sredstev in dolgoročne aktivne časovne razmejitev v letu 2016 in 2017

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AČR	2017	2016	razlika	index 17/16
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	25.686	30.153	-4.467	85

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Dolgoročno odloženi stroški razvijanja so bili v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za 4.467 evrov, oziroma za 15%.

Preglednica 5: Obseg in struktura opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2016 in 2017

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	2017	%	2016	%	Razlika	index 17/16
Zemljišča in zgradbe	856.324	84,54	849.922	84,39	6.402	101
Proizvajalne naprave in stroji	111.750	11,03	110.448	10,97	1.302	101
Druge naprave in oprema	44.893	4,43	46.745	4,64	-1.852	96
Skupaj	1.012.967	100	1.007.115	100	5.852	101

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Zemljišča in zgradbe predstavljajo največji delež v opredmetenih osnovnih sredstvih. V letu 2017 je bil delež 84,54%, v letu 2016 pa 84,39%. V letu 2017 je bil znesek pri zemljiščih in zgradbah višji kot v letu 2016 za 6.402 evrov oziroma za 1%. Proizvajalne naprave in stroji so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 1.302 evrov oziroma za 1%. Druge naprave in opreme so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 1.852 evrov oziroma za 4%.

Kratkoročna sredstva

Preglednica 6: Obseg in struktura kratkoročnih sredstev v letu 2016 in 2017

KRATKOROČNA SREDSTVA	2017	2016	Razlika	index 17/16
Kratkoročna sredstva	8.474.093	8.605.644	-131.551	98

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kratkoročna sredstva so bila v letu 2017 nižja kot v letu 2016 za 131.551 evrov oziroma za 2%.

Preglednica 7: Obseg in struktura zalog v letu 2016 in 2017

ZALOGE	2.017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Nedokončana proizvodnja	43.462	0,95	30.025	0,59	13.437	145
Trgovsko blago	4.510.377	99,05	5.028.676	98,60	-518.299	90
Predujmi za zaloge	0	0,00	41.623	0,82	-41.623	0
Skupaj	4.553.839	100	5.100.324	100	-546.485	89

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Nedokončana proizvodnja je bila v letu 2017 višja kot v letu 2016 za 13.437 evrov oziroma za 45%. Največji delež predstavlja trgovsko blago. V letu 2017 je bilo trgovsko blago nižje kot v letu 2016 za 518.299 evrov oziroma za 10%. Predujmov za zaloge v letu 2017 ni bilo, v letu 2016 so znašali 41.623 evrov.

Preglednica 8: Obseg in struktura kratkoročnih poslovnih terjatev v letu 2016 in 2017

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	9.087	0,24	12.905	0,38	-3.818	70
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	3.783.389	98,25	3.184.709	92,89	598.680	119
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	58.320	1,51	230.805	6,73	-172.485	25
Skupaj	3.850.796	100	3.428.419	100	422.377	112

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 3.818 evrov oziroma za 30%. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev predstavljajo največji delež, v letu 2017 je bil delež 98,25%, v letu 2016 pa 92,89%. V letu 2017 so bile kratkoročne poslovne terjatve do kupcev višje kot v letu 2016, za 598.680 evrov oziroma za 19%. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 172.485 evrov oziroma za 75%.

Preglednica 9: Obseg in struktura denarnih sredstev v letu 2016 in 2017

DENARNA SREDSTVA	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednotnice	1.086	1,56	1.115	1,45	-29	97
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih institucijah	68.372	98,44	75.786	98,55	-7.414	90
Skupaj	69.458	100,00	76.901	100,00	-7.443	90

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednotnice so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 29 evrov oziroma za 3%. Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih institucijah predstavlja največji delež denarnih sredstev. V letu 2017 je bil znesek nižji kot v letu 2016 za 7.414 evrov oziroma za 10%.

Kratkotrajne časovne razmejitve

Preglednica 10: Obseg in struktura kratkotrajnih časovnih razmejitev v letu 2016 in 2017

KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	9.332	8,51	8.641	14,18	691	108
Kratkoročno nezaračunani prihodki	100.280	91,49	52.291	85,82	47.989	192
Skupaj	109.612	100	60.932	100	48.680	180

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 691 evrov oziroma za 8%. Kratkoročno nezaračunani prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 47.989 evrov oziroma 92%.

Obveznosti do virov sredstev vsebujejo pet vrst. Prva je kapital, druga so rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve, sledijo dolgoročne obveznosti, kratkoročne obveznosti (finančne in poslovne), na koncu pa so še pasivne časovne razmejitve.

Kapital

Preglednica 11: Obseg in struktura kapitala v letu 2016 in 2017

KAPITAL	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Osnovni kapital	2.050.144	144,05	2.050.144	174,24	0	100
Kapitalske rezerve	96.868	6,81	96.868	8,23	0	100
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	1.181	0,08	1.744	0,15	-563	68
Preneseni čisti poslovni izid	-724.959	-50,94	-972.147	-82,62	247.188	75
Skupaj	1.423.234	100,00	1.176.609	100	246.625	121

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve so bile v letu 2017 in v letu 2016 enake. Rezerve, ki so nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 563 evrov oziroma za 32%. Preneseni poslovni izid (izguba) pa je bil v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za 247.188 evrov oziroma za 25%.

Čisti poslovni izid poslovnega leta v bilanci stanja je nastal zato, ker je družba v bilanci stanja preneseni čisti poslovni izid že zmanjšala za čisti poslovni izid tekočega poslovnega leta.

Družba je v letu 2016 ustvarila 78.588 evrov čistega poslovnega izida, v letu 2017 pa 246.625 evrov čistega poslovnega izida, kar je razvidno iz izkaza poslovnega izida.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Preglednica 12: Obseg in struktura rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve v letu 2016 in 2017

REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2017	%	2016	%	razlika	index17/16
Rezervacije	41.343	89,57	41.781	96,07	-438	99
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	4.813	10,43	1.707	3,93	3.106	282
Skupaj	46.156	100	43.488	100	2.668	106

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Rezervacije predstavljajo velik delež rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev. V letu 2017 so bile rezervacije nižje kot v letu 2016 za 438 evrov oziroma za 1%. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve so bile v letu 2017 višje kot v letu 2016 za 3.106 evrov oziroma za 182%.

Dolgoročne obveznosti

Preglednica 13: Obseg in struktura dolgoročnih obveznosti v letu 2016 in 2017

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	2017	%	2.016	%	razlika	index 17/16
Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0,00	1.200.000	75,39	1.200.000	0
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	1.221.083	98,44	365.000	22,93	856.083	335
Dolgoročne finančne obveznosti iz finančnega leasinga	19.369	1,56	26.629	1,67	-7.260	73
Skupaj	1.240.452	100	1.591.629	100	-351.177	78

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini so bile samo v letu 2016. Dolgoročne finančne obveznosti do bank so bile v letu 2017 višje kot v letu 2016 za 856.083 evrov oziroma za 235%. Dolgoročne finančne obveznosti iz finančnega leasinga so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 7.260 evrov oziroma za 27%.

Kratkoročne obveznosti

Preglednica 14: Obseg in struktura kratkoročnih obveznosti v letu 2016 in 2017

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	2017	2016	razlika	index 17/16
Kratkoročne obveznosti	6.727.547	6.740.167	-12.620	100

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kratkoročne obveznosti so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 12.620 evrov.

Preglednica 15: Obseg in struktura kratkoročnih finančnih obveznosti v letu 2016 in 2017

KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	893.917	99,19	146.000	63,49	747.917	612
Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	7.262	0,81	83.395	36,26	-76.133	9
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0,00	567	0,25	-567	0
Skupaj	901.179	100	229.962	100	671.217	392

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank so bile v letu 2017 višje kot v letu 2016 za 747.917 evrov oziroma za 512%. Kratkoročne finančne obveznosti do drugih so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 76.133 evrov oziroma za 91%. Kratkoročnih finančnih obveznosti do družb v skupini v letu 2017 ni bilo, v letu 2016 pa so bile v višini 567 evrov.

Preglednica 16: Obseg in struktura kratkoročnih poslovnih finančnih obveznosti v letu 2016 in 2017

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		2017	%	2.016	%	razlika	index 17/16
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		232.267	3,99	153.338	2,36	78.929	151
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev		5.440.746	93,38	6.221.778	95,57	-781.032	87
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih		153.355	2,63	135.089	2,08	18.266	114
Skupaj		5.826.368	100	6.510.205	100	-683.837	89

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini so bile v letu 2017 višje kot v letu 2016 za 78.929 evrov oziroma za 51%. Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016 za 781.032 evrov oziroma za 13%. Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih so bile v letu 2017 višje kot v letu 2016 za 18.266 evrov oziroma za 14%.

Pasivne časovne razmejitve

Preglednica 17: Obseg in struktura pasivne časovne razmejitve v letu 2016 in 2017

PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Vnaprej vračunani stroški in odhodki		8.434	4,56	3.189	2,10	5.245	264
Kratkoročno odloženi prihodki		176.535	95,44	148.762	97,90	27.773	119
Skupaj		184.969	100	151.951	100	33.018	122

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Vnaprej vračunani stroški in odhodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 5.245 evrov oziroma za 164%. Kratkoročni odloženi prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 27.773 evrov oziroma za 19%.

3.2 Izkaz poslovnega izida in pojasnila izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida

V izkazu poslovnega izida bomo predstavili prihodke in odhodke v letih 2016 in 2017. Med prihodke spadajo poslovni prihodki, finančni prihodki ter drugi poslovni prihodki.

Preglednica 18: Obseg in struktura prihodkov v letu 2016 in 2017

PRIHODKI	2017	%	2016	%	Razlika	index 17/16
Poslovni prihodki	57.198.714	99,70	47.712.248	99,78	9.486.466	120
Finančni prihodki	48.764	0,08	41.666	0,09	7.098	117
Drugi poslovni prihodki	122.720	0,21	63.018	0,13	59.702	195
Skupaj prihodki	57.370.198	100,00	47.816.932	100,00	9.553.266	120

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Poslovni prihodki predstavljajo največji delež vseh prihodkov. V letu 2017 so predstavljali 99,70% celotnih prihodkov, v letu 2016 pa 99,78%. Poslovni prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 9.486.466 evrov oziroma za 20%. Finančni prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 7.098 evrov oziroma za 17%. Drugi poslovni prihodki pa so bili v letu 2017 višji za 59.702 evrov oziroma za 95% kot v letu 2016.

Med odhodke spadajo poslovni odhodki, finančni odhodki ter drugi poslovni odhodki.

Preglednica 19: Obseg in struktura odhodkov v letu 2016 in 2017

ODHODKI	2017	%	2016	%	Razlika	index 17/16
Poslovni odhodki	57.044.557	99,80	47.590.166	99,77	9.454.391	120
Finančni odhodki	62.138	0,11	59.494	0,12	2.644	104
Drugi poslovni odhodki	52.742	0,09	49.201	0,10	3.541	107
Skupaj odhodki	57.159.437	100,00	47.698.861	100,00	9.460.576	120

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Med vsemi odhodki predstavljajo največji delež poslovni odhodki. V letu 2017 so predstavljali 99,80% celotnih odhodkov, v letu 2016 pa 99,77%. V letu 2017 so bili odhodki višji kot v letu 2016 za 9.454.391 evrov oziroma za 20%. Finančni odhodki so bili višji v letu 2017 kot v letu 2016, za 2.644 evrov oziroma za 4%. Drugi poslovni prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 3.541 evrov oziroma za 7%.

Pojasnila izkaza poslovnega izida

V nadaljevanju tega poglavja bomo podrobneje predstavili poslovne, finančne in druge prihodke ter prav tako poslovne, finančne in druge odhodke podjetja.

Preglednica 20: Obseg in struktura poslovnih prihodkov v letu 2016 in 2017

POSLOVNI PRIHODKI	2017	%	2016	%	razlika	index17/16
Na domačem trgu iz razmerij do družb v skupini	78.530	0,14	88.503	0,19	-9.973	89
Na domačem trgu iz razmerij do drugih kupcev	56.815.794	99,33	47.000.893	98,51	9.814.901	121
Na tujem trgu iz razmerij do drugih kupcev	304.326	0,53	612.852	1,28	-308.526	50
Na tujem trgu do družb v skupini	64	0,00	10.000	0,02	-9.936	1
Skupaj	57.198.714	100,00	47.712.248	100	9.486.466	120

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Poslovni prihodki na domačem trgu iz razmerij do družb v skupini so bili v letu 2017 nižji za 9.973 evrov oziroma za 11% kot v letu 2016. Največji delež predstavljajo poslovni prihodki na domačem trgu v razmerju do drugih kupcev. V letu 2017 je znašal delež od celote kar 99,33%, v letu 2016 pa je bil delež 98,51%. V letu 2017 je bil znesek višji kot v letu 2016 za 9.814.901 evrov oziroma za 21%. Poslovni prihodki na tujem trgu iz razmerij do drugih kupcev so bili v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za kar 308.526 evrov oziroma za 50%. Na tujem trgu do družb v skupini so bili poslovni prihodki v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za 9.936 evrov oziroma za 99%.

Preglednica 21: Obseg in struktura finančnih prihodkov v letu 2016 in 2017

FINANČNI PRIHODKI	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	571	1,17	5410	12,98	-4.839	11
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	48.193	98,83	36.256	87,02	11.937	133
Skupaj	48.764	100,00	41.666	100	7.098	117

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini so bili v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za 4.839 evrov oziroma za 89%. Največji delež predstavljajo finančni prihodkih iz poslovnih terjatev. V letu 2017 zavzemajo 98,83% celotnih finančnih prihodkov, v letu 2016 pa 87,02%. V letu 2017 so bili višji kot v letu 2016 za 11.937 evrov oziroma za 33%.

Preglednica 22: Obseg in struktura drugih prihodkov v letu 2016 in 2017

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	2017	2016	Razlika	index 17/16
Drugi poslovni prihodki	122.720	63.018	59.702	195

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Drugi poslovni prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 59.702 evrov oziroma za 95%.

Poslovni odhodki se delijo na stroške blaga, materiala in storitev, na stroške dela ter odpis vrednosti.

Preglednica 23: Obseg in struktura poslovnih odhodkov v letu 2016 in 2017

POSLOVNI ODHODKI	2017	2016	razlika	index 17/16
Poslovni odhodki	56.991.815	47.640.965	9.350.850	120

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Poslovni prihodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 9.340.850 evrov oziroma za 20%.

Preglednica 24: Obseg in struktura stroškov blaga, materiala in storitev v letu 2016 in 2017

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN POSLOVNIH STORITEV	2017	%	2016	%	Razlika	index 17/16
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	53.830.207	97,21	44.841.510	97,26	8.988.697	120
Stroški materiala	469.948	0,85	407.420	0,88	62.528	115
Stroški storitev	1.073.327	1,94	856.512	1,86	216.815	125
Skupaj	55.373.482	100	46.105.422	100	9.268.060	120

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala predstavlja največji delež med stroški blaga, materiala in poslovnih storitev. V letu 2017 je bil delež 97,21%, v letu 2016 pa 97,26%. V letu 2017 je bila nabavna vrednosti prodanega blaga in materiala višja kot v letu 2016 za 8.988.697 evrov oziroma za 20%. Stroški materiala so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 62.528 evrov oziroma za 15%. Stroški storitev so bili višji v letu 2017 kot v letu 2016 za 216.815 evrov oziroma za 25%.

Preglednica 25: Obseg in struktura stroškov dela v letu 2016 in 2017

STROŠKI DELA	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Stroški plač	1.126.755	73,27	994.722	72,81	132.033	113
Stroški pokojninskih zavarovanj	118.999	7,74	106.083	7,76	12.916	112
Stroški socialnih zavarovanj	81.094	5,27	72.744	5,32	8.350	111
Drugi stroški dela	211.019	13,72	192.655	14,10	18.364	110
Skupaj	1.537.867	100	1.366.204	100	171.663	113

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Pri stroških dela zavzemajo največji delež stroški plač. V letu 2017 je bil delež 73,27%, v letu 2016 pa 72,81%. Stroški plač so bili višji v letu 2017 za 132.033 evrov oziroma za 13%. Stroški pokojninskih zavarovanj so bili višji v letu 2017 kot v letu 2016 za 12.916 evrov oziroma za 12%. Stroški socialnih zavarovanj so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 8.350 evrov oziroma za 11%. Drugi stroški dela so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 18.364 evrov oziroma 10%.

Preglednica 26: Obseg in struktura odpisa vrednosti v letu 2016 in 2017

ODPISI VREDNOSTI	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Amortizacija	68.152	84,70	45.138	26,66	23.014	151
Prevrednoteni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	12.314	15,30	124.181	73,34	-111.867	10
Skupaj	80.466	100	169.319	100	-88.853	48

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Amortizacija je bila v letu 2017 višja kot v letu 2016 za 23.014 evrov oziroma za 51%. Prevrednoteni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih so bili v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za 11.867 evrov oziroma za 90%.

Finančni odhodki se delijo na odhodke iz finančnih obveznosti in poslovnih obveznosti

Preglednica 27: Obseg in struktura finančnih odhodkov v letu 2016 in 2017

FINANČNI ODHODKI	2.017	2.016	Razlika	index 17/16
Finančni odhodki	62.138	59.494	2.644	104

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Finančni odhodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 2.644 evrov oziroma za 4%.

Preglednica 28: Obseg in struktura finančnih odhodkov iz finančnih obveznosti v letu 2016 in 2017

FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Finančni odhodki za obresti in druge obveznosti družb v skupini	4.724	13,06	2.855	6,39	1.869	165
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	30.157	83,38	40.345	90,31	-10.188	75
Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	1.289	3,56	1.475	3,30	-186	87
Skupaj	36.170	100,00	44.675	100	-8.505	81

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Finančni odhodki za obresti in druge obveznosti družb v skupini so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 1.869 evrov oziroma za 65%. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank, predstavljajo največji delež celotnih finančnih obveznosti. V letu 2017 je bil delež 83,38%, v letu 2016 pa 90,31%. V letu 2017 so bili finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank nižji kot v letu 2016 za 10.188 evrov oziroma za 25%. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti so bili v letu 2017 nižji kot v letu 2016 za 186 evrov oziroma za 13%.

Preglednica 29: Obseg in struktura finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti v letu 2016 in 2017

FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	2017	%	2016	%	razlika	index 17/16
Finančni odhodki do dobaviteljev	22.035	84,85	14.816	99,98	7.219	149
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	3.933	15,15	3	0,02	3.930	131100
Skupaj	25.968,00	100	14.819	100	25.968	175

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Finančni odhodki do dobaviteljev predstavljajo največji delež finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti. V letu 2017 je bil delež 84,85%, v letu 2016 pa 99,98%. V letu 2017 so bili finančni odhodki do dobaviteljev višji kot v letu 2016 za 7.219 evrov oziroma za 49%. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti so bili višji v letu 2017 kot v letu 2016 za 3.930 evrov.

Preglednica 30: Obseg in struktura drugih poslovnih odhodkov v letu 2016 in 2017

DRUGI POSLOVNI ODHODKI	2017	2016	Razlika	index 17/16
Drugi poslovni odhodki	52.742	49.201	3.541	107

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Drugi poslovni odhodki so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 3.541 evrov oziroma za 7%.

Preglednica 31: Obseg in struktura celotnega poslovnega izida pred obdavčitvijo, davek iz dobička in čisti poslovni izid obračunskega obdobja v letu 2016 in 2017

	2017	2016	Razlika	index17/16
Celotni poslovni izid pred obdavčitvijo	264.622	85.533	179.089	309
Davek iz dobička	17.997	6.945	11.052	259
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	246.625	78.588	168.037	314

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

Celotni poslovni izid pred obdavčitvijo je bil v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 179.089 evrov oziroma za 209%. Davek iz dobička je bil v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 11.052 evrov oziroma za 159%. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja je bil v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 168.037 evrov oziroma za 214%.

3.3 Računovodski kazalniki

Pravila skrbnega računovodenja (Uradni list, 2016) v standardu 8 in v točki 23 določajo: »Računovodski kazalniki so relativna števila, ki se nanašajo na gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Lahko so deleži (stopnje udeležbe), koeficienti ali indeksi. Dobijo se s primerjavo dveh kategorij.«

Preglednica 32: Računovodski kazalniki v letu 2016 in 2017

RAČUNOVODSKI KAZALNIKI	2017	2016	index 17/16
EBITDA	345.030	130.239	265
EBITDA/ prihodki od prodaje	0,60%	0,30%	200
EBIT/ prihodki od prodaje	0,50%	0,20%	250
Delež kapitala v bilančni vsoti	15%	12%	125
Donos na sredstva (ROA)	2,60%	1,00%	260
Donos na kapital (ROE)	12,30%	7,20%	171
Dodana vrednost / zaposlenega	31.783	27.942	114

Vir: AJPES; Revidirano letno poročilo za leto 2016 in 2017.

EBITDA je dobiček iz poslovanja z amortizacijo. V letu 2017 je bil dobiček višji kot v letu 2016 za 165%. EBITDA / prihodki od prodaje so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 100%. EBIT je dobiček iz poslovanja, kjer poslovnim prihodkom odštejemo odhodke. EBIT / prihodki od prodaje so bili v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 150%. Delež kapitala v bilančni vsoti je bil v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 25%. Donos na sredstva (ROA) izračunamo tako, da čisti dobiček delimo s povprečnim stanjem sredstev na dan 31.12. V letu 2017 je bil donos na sredstva višji kot v letu 2016 za 160%. Donos na kapital (ROE) izračunamo tako, da čisti dobiček delimo s povprečnim stanjem lastniškega kapitala na dan 31.12. Donos na kapital je bil v letu 2017 višji kot v letu 2016 za 71%. Dodana vrednost / zaposlenega je bila v letu 2017 višja kot v letu 2016 za 14%.

4 UGOTOVITVE

V nadaljevanju poglavja bomo predstavili ključne ugotovitve, ki so vezane na vsak cilj zaključne projektne naloge posebej. Naš namen je bil raziskovati finančno stabilnost podjetja ter analizirati poslovanje podjetja.

Prvi cilj naše zaključne projektne naloge je bil, da predstavimo relevantno teorijo povezano s poslovanjem podjetja, vrste in oblike podjetij, velikostne razrede podjetja, razvoj podjetja ter razloge za nastanek in prenehanje podjetja. V prvem delu smo dali poudarek predvsem definicijam različnih avtorjev in spoznavanju podjetja v teoriji. S proučevanjem teorije in zakonov, ki v Sloveniji urejajo področje ustanavljanja, delovanja in prenehanja podjetij smo ugotovili, da je v slovenskem prostoru Zakon o gospodarskih družbah tisti temeljni pravni akt, ki določa okvirje ustanavljanja, delovanja in prenehanja vseh možnih oblik podjetij, prav tako tudi pravice in dolžnosti lastnikov podjetij, ki skozi različne upravljske ali nadzorniške organe uresničujejo svoje lastniške cilje.

V *drugem cilju* smo želeli predstaviti osnovne pojme računovodskih izkazov, ki bi jih nato obravnavali v nadaljevanju na našem izbranem podjetju. Tako smo predstavili bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala. Prav tako kot pri prvem cilju smo se tudi pri drugem osredotočili na definicije. Pomagali smo si s Slovenskimi računovodskimi standardi, v katerih so definirani računovodski izkazi, ki smo jih preučili.

V *tretjem cilju* smo zapisali, da bomo predstavili dejavnost izbranega podjetja. Predstavili smo ožje značilnosti podjetja, in sicer njegovo zgodovino, obseg ponudbe, politiko kakovosti in okoljsko politiko, upravljanje s kadri in na koncu še obvladovanje tveganj. Pri predstavitvi izbranega podjetja nam je v veliko pomoč prišla internetna stran AJ PES, kjer so zbrana letna poročila izbranega podjetja, in v njem vse potrebne informacije o dejavnosti podjetja. Potrebovali smo leto 2016 in 2017. S proučitvijo letnih poročil obravnavanega podjetja smo ugotovili, da sega zgodovina podjetja daleč nazaj v obdobje razvoja avtomobilske industrije na Dolenjskem. V 90-letih prejšnjega stoletja se je družba specializirala za avtomobilsko servisno dejavnost in predvsem prodajo vozil blagovne znamke Renault. V začetku tega stoletja pa je družba razširila nabor blagovnih znamk vozil še na blagovne znamke Nissan, Dacia in Toyota. Vodstvo družbe se zaveda pomena kvalitetnih kadrov, zato namenja izobraževanju zaposlenih velik poudarek. Obravnavana družba je po kriterijih Zakona o gospodarskih družbah srednja kapitalska družba z omejeno odgovornostjo.

Četrty cilj je bil, da bi na podlagi letnih poročil in drugih dokumentov prikazali ter analizirali poslovanje podjetja ter ocenili uspešnost poslovanja podjetja v letih 2016 in 2017. Pri analizi uspešnosti/neuspešnosti podjetja na osnovi računovodskih izkazov je potrebno izhajati iz narave dejavnosti, s katero se družba ukvarja. V našem primeru gre za družbo, katere osnovna dejavnost je prodaja novih in rabljenih vozil, vzporedno s tem pa nudenje poprodajnih storitev (servisi, popravila, registracija vozil). Predstavili bomo ugotovitve iz bilance stanja in poslovnega izida.

Zadnji *peti cilj* je bil, da nakažemo vzroke za ugotovljeno uspešnost poslovanja in predlagamo priporočila. Vzroke za ugotovljeno uspešnost smo pojasnili z računovodskimi kazalniki. Računovodski kazalniki prikazujejo pomembno in boljše poslovanje družbe v letu 2017 kot v letu 2016. Prav vsi kazalniki kažejo na izboljšanje stanja družbe v letu 2017 kot v letu 2016. Njihove relativno visoke razlike dajo sklepati, da se bo pozitiven trend poslovanja lahko nadaljeval tudi v prihodnje in da bo družba v bližnji prihodnosti pokrila izgube, akumulirane v preteklosti ter izpolnila pričakovanja lastnika, to pa je doseganje dobičkov in povečevanje vrednosti naložbe.

Izkaz poslovnega izida

Iz izkaza poslovnega izida lahko ugotovimo, da je družba v letu 2017 bistveno povečala prihodke od prodaje (za cca 20%) kot v letu 2016. Povsem logično je, da se je posledično povečala nabavna vrednost prodanega blaga kot ključni poslovni odhodek. Tolikšnega povečanja prihodkov od prodaje družba ne bi mogla realizirati brez povečanja števila zaposlenih, kar kaže rezultat, da so stroški dela v letu 2017 višji kot v letu 2016. Rezultat večjega obsega poslovanja je tudi bistveno višji čisti poslovni izid v letu 2017 kot v letu 2016.

Bilanca stanja

Ob upoštevanju navedenega je povsem razumljivo in logično, da opredmetena osnovna sredstva predstavljajo pomemben delež v sredstvih, saj družba potrebuje relativno velike prostore za prodajne salone vozil in delavnice za servise/popravila vozil, v katerih pa je potrebna specialna oprema ter različna orodja. Ključne postavke v bilanci stanja so seveda zaloge trgovskega blaga. To so zaloge novih in rabljenih vozil, ki jih družba prodaja na trgu. Glede na to, da proizvajalci vozil zahtevajo od svojih koncesionarjev, da ves čas razpolagajo z določeno kvoto vozil na zalogi, so vrednosti zalog relativno visoke. Družba je v letu 2017 uspela povečati obrat zalog trgovskega blaga (tako novih kakor predvsem rabljenih vozil), zato je tudi vrednost zalog v letu 2017 kljub bistveno višjemu obsegu prihodkov od prodaje manjša kot v preteklem letu. Visokim prihodkom od prodaje so posledično visoke tudi kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, ki so v letu 2017 višje kot v letu 2016. Iz starostne strukture terjatev do kupcev lahko zaključimo, da so izterljive in da družba uspešno obvladuje prodajna tveganja. Družba razpolaga z relativno visokim osnovnim kapitalom, ki je posledica ravnanj lastnika v preteklosti. Na strani kapitalskih postavk izstopa prenesen čisti poslovni izid, ki je negativen. Gre za nepokrito preneseno izgubo iz preteklih obdobj. Iz računovodskih izkazov za obravnavani poslovni leti je nemogoče ugotoviti vzroke nastale izgube, saj je družba v letu 2016, predvsem pa v letu 2017 ustvarila pozitiven poslovni izid. To pomeni, da vodstvu uspeva s svojimi odločitvami ustvarjati pozitiven trend poslovanja in da se nepokrita izguba preteklih let zmanjšuje. Družba je sicer relativno visoko zadolžena, ob čemer je potrebno poudariti, da se je struktura zadolženosti v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 spremenila. Družba je pridobila zunanji dolgoročni finančni vir in ni več izpostavljena družbam v skupini. Visok delež kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev v pasivi bilance stanja ni presenečenje, saj je tudi vrednost zalog trgovskega blaga visoka, plačilni roki ključnim dobaviteljem pa so od 90 do 180 dni. Pomembno je, da družba ne zamuja z roki plačil, kar potrjujejo neblokirani transakcijski računi družbe.

5 SKLEP

Na podlagi vseh računovodskih izkazov smo ugotovili, da je izbrano podjetje uspešneje poslovalo v letu 2017 kot v letu 2016. Sicer je podjetje visoko zadolženo, a je v letu 2017 pridobilo zunanji dolgoročni finančni vir, zato se je struktura zadolženosti zmanjšala. V letu 2017 je podjetje povečalo svoje prihodke od prodaje za skoraj 20% kot v letu 2016. Pomembno je tudi poudariti, da podjetje ne zamuja z roki plačil, kar potrjujejo neblokirani transakcijski računi podjetja. Dobri rezultati večjega obsega poslovanja se kažejo tudi v tem, da je bil v letu 2017 višji čisti poslovni izid kot v letu 2016. Če bo izbrano podjetje tudi v prihodnosti poslovalo z visokimi razlikami, kot je poslovalo v letu 2017, menimo, da se bo poslovanje v pozitivni smeri nadaljevalo tudi v prihodnjih poslovnih letih. Tako bo podjetje pokrilo izgube, ki so nastale v preteklosti, dosegalo dobičke in povečalo vrednost svojih naložb.

LITERATURA IN VIRI

- AJPES. 2017. *Revidirano letno poročilo TPV AVTO d. o. o. za leto 2017*.
<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1618881000> (8. 3. 2019).
- AJPES. 2018. *Revidirano letno poročilo TPV AVTO d. o. o. za leto 2016*.
<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1618881000> (8. 3. 2019).
- Bergant, Bogomil. 2001. *Gospodarjenje podjetij*. Novo mesto: Visokošolsko središče, Visoka šola za upravljanje in poslovanje.
- Bergant, Živko. 2007. *Osnove analize poslovanja*. Ljubljana: Abeceda storitve.
- Bergant, Živko. 2013. *Analiza poslovanja od teorije do prakse*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.
- Biloslavo, Roberto. 2006. *Strateški management in management spreminjanja*. Koper: Fakulteta za management.
- Bojnec, Štefan, Žiga Čepar, Tanja Kosi in Bojan Nastav. 2007. *Ekonomika podjetja*. Koper: Fakulteta za management.
- Čagran, Franc. 2010. *Podjetništvo in zakonodaja*.
http://munus2.scng.si/files/2009/09/Podjetnitvo_in_zakonodaja_-_knjiga_1.pdf
(10.5.2019)
- Mramor, Dušan. 1993. *Uvod v poslovne finance*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Pučko, Danijel. 2006. *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Slovenski računovodski standardi 2016 z dopolnitvami 2019. 2018. *Slovenski inštitut za revizijo*. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.
- Zakon o gospodarskih družbah – ZGD-1 (Uradni list RS, št. 42/06 z dne 19. 4. 2006), Popravek Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1 (Uradni list RS, št. 60/06 z dne 9. 6. 2006), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju – ZSDU-B (Uradni list RS, št. 26/07 z dne 23. 3. 2007), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-B (Uradni list RS, št. 33/07 z dne 13. 4. 2007), Zakon o trgu finančnih instrumentov – ZTFI (Uradni list RS, št. 67/07 z dne 27. 7. 2007), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1A (Uradni list RS, št. 10/08 z dne 30. 1. 2008), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1B (Uradni list RS, št. 68/08 z dne 8. 7. 2008), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1C (Uradni list RS, št. 42/09 z dne 5. 6. 2009), Zakon o gospodarskih družbah – uradno prečiščeno besedilo – ZGD-1-UPB3 (Uradni list RS, št. 65/09 z dne 14. 8. 2009), Zakon o dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1D (Uradni list RS, št. 33/11 z dne 3. 5. 2011), Zakon o dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1E (Uradni list RS, št. 91/11 z dne 14. 11. 2011), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1F (Uradni list RS, št. 32/12 z dne 4. 5. 2012), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1G (Uradni list RS, št. 57/12 z dne 27. 7. 2012), Odločbo o razveljavitvi prvega do četrtega odstavka 10.a člena in četrtega odstavka 10.b člena ter o delni razveljavitvi sedmega odstavka 10.a člena Zakona o gospodarskih družbah, in o ugotovitvi, da peti in šesti odstavek 10.a člena, del sedmega odstavka 10.a člena ter prvi do tretji odstavek 10.b člena in dvanajsta alineja 50. člena Zakona o gospodarskih družbah v delu, ki se nanaša na prvi in drugi odstavek 10.b člena Zakona o gospodarskih družbah, niso v neskladju z Ustavo (Uradni

list RS, št. 44/13 z dne 24. 5. 2013), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1H (Uradni list RS, št. 82/13 z dne 8. 10. 2013), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-II (Uradni list RS, št. 55/15 z dne 24. 7. 2015), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1J (Uradni list RS, št. 15/17 z dne 31. 3. 2017). 2017. *Uradni list RS, št. 15/2017*. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.

Zaman Groff, Maja, Marko Hočevar in Aleksander Igrličar. 2007. *Temelji računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.